

VERVOLGONDERZOEK
TURKOOISLAAN 131 | LEIDEN
ADVISEUR Ir. S. JANSEN | 15-08-2020 | VERSIE 1.0

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

VERVOLGONDERZOEK I LEIDEN

Adviseur:

Ir. S. Jansen

06 - 26 955 898

info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

De Raad Vastgoed

Jansen&Jansen Groenadviesbureau

Veldwijk 7a, Holten

www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.0

Datum:

15 augustus 2020

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	SITUATIESCHETS & PLANNEN	05
3	WERKWIJZE & INSPANNING	08
4	RESULTATEN	10
5	TOETSING	13
6	CONCLUSIE	15

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Resultaten: Gebruik van het plangebied door gewone dwergvleermuizen*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Een opdrachtgever is voornemens om een oud schoolgebouw, gelegen aan de Turkooislaan 131 in Leiden te slopen en om op de vrijgekomen locatie een nieuw appartementencomplex te ontwikkelen. Met de herontwikkeling van het terrein zal ook het omliggende terrein heringericht worden. Om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming is dit onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek richt zich met name op de vraag of er beschermde functies van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen in het plangebied aanwezig zijn. Daarnaast geldt dit onderzoek als een bredere quickscan waarin ook andere soortgroepen aanbod komen. De onderzoeksresultaten van het (vervolg)onderzoek staan in deze rapportage vevat.

1.2 DOEL

Het vervolgonderzoek heeft als doel om de volgende vragen te beantwoorden:

- Welke beschermde functies van vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en andere soorten zijn aanwezig in het plangebied?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, met betrekking tot de genoemde soorten?
- Welke eventuele vervolg stappen zijn noodzakelijk om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren binnen de kaders van de Wet natuurbescherming?

2 SITUATIESCHETS EN PLANNEN

2.1 SITUATIESCHETS

Het plangebied is gelegen op een kruispunt van verschillende stedelijke groenstructuren. De belangrijkste hiervan loopt langs de Agaatlaan. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit vrij staande hogere gebouwen die in een parkachtige omgeving staan. Zuidelijk en oostelijk van het plangebied liggen woonwijken met een tamelijk hoge stedelijke dichtheid. Het plangebied zelf bestaat uit een schoolgebouw dat is opgebouwd uit twee gebouwdelen. Rond het schoolgebouw ligt een schooltuin, opgebouwd uit gazon (grootste deel van het oppervlak), verharding, laag struikgewas een haag en enkele bomen, waaronder enkele hoge Italiaanse populieren. Zie bijlage 1 en figuur 2.1 voor een kaart van het plangebied. Zie figuur 2.2 voor een foto overzicht van het plangebied.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen/onderdelen aanwezig:

- Gebouw 1: 1-2 bouwlagen, pannendak met dakbeschot, baksteen muren met spouwmuur (toegankelijk), gevelbekleding uit staalplaten, gebouw staat leeg (niet vervallen);
- Gebouw 2: Bakstenengebouw, 4 bouwlagen, gebouw is vrij gesloten, weinig details, geen zichtbare opening naar een spouwmuur, plat dak bekleedt met dakleer, gebouw staat leeg (niet vervallen);
- Omliggende terrein: Schooltuin, hoofdzakelijk gazon, verharding, lage en halfhoge struiken, een lage haag, verschillende (lage) bomen en een groepje hoge Italiaanse populieren.

Figuur 2.1: Kaart met een overzicht van het plangebied (bron basiskaart: maps.google.nl).

Figuur 2.2 - Foto overzicht

2.2 PLANNEN

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van het schoolgebouw gelegen aan de Turkooislaan 131 in Leiden. Op de vrijgekomen locatie zal een nieuw appartementencomplex worden gerealiseerd met ruim 130 appartementen. Met de realisatie van het appartementencomplex zal ook de volledige terreininrichting veranderen. Zie voor een eerste schets van de toekomstige inrichting de onderstaand figuur.

Figuur 2.3 - Impressie van het plangebied in de toekomstige situatie.

3 WERKWIJZE EN INSPANNING

In de onderstaande paragrafen wordt voor elke onderzochte soort of soortgroep de geleverde onderzoeksinspanning beschreven.

3.1 HUISMUSSEN

Het huismussenonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen als gesteld in het kennisdocument Huismus (Bij12, 2017). Voor het onderzoek zijn twee veldonderzoeken uitgevoerd in de daarvoor geschikte periode. Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de data waarop veldonderzoeken zijn uitgevoerd.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
03-04-2020	09:00-11:00	Nestplekken	S Jansen	6 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
29-04-2020	09:30-11:30	Nestplekken	H Jansen	13 C, bewolkt, geen regen, 2 bft

3.2 GIERZWALUWEN

Het gierzwaluwenonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen als gesteld in het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017). Voor het onderzoek zijn drie veldonderzoeken uitgevoerd in de daarvoor geschikte periode. Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de data waarop veldonderzoeken zijn uitgevoerd.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
05-06-2020	20:00-22:00	Nestplekken	R Kamperman	13 C, bewolkt, geen regen, 3 bft
18-06-2020	20:00-22:00	Nestplekken	R Kamperman S Jansen	17 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
07-07-2020	20:00-22:00	Nestplekken	R Kamperman	17 C, bewolkt, geen regen, 2 bft

3.3 VLEERMUIZEN

Voor het onderzoek naar vleermuizen is zoveel mogelijk gewerkt conform de richtlijnen van het Vleermuizenprotocol 2017. Voor de veldonderzoeken is gebruik gemaakt van een batdetector en van een warmtebeeldcamera. Tijdens de onderzoeken die werden uitgevoerd in de ochtend/ nacht werd er wandelend geïnventariseerd (dynamisch), waarbij rond het plangebied werd gelopen. Tijdens de avond onderzoeken (het uitvliegen) werd er hoofdzakelijk van 1 strategisch gekozen positie geïnventariseerd (statisch).

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
03-08-2019	00:00-02:00	Winterverblijfplaatsen	H Jansen	15 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
08-09-2019	00:00-02:00	Winterverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen	H Jansen S Jansen	12 C, helder, geen regen, 2 bft
30-09-2019	19:20-22:20	Paarverblijfplaatsen/zomer verblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	13 C, bewolkt, geen regen, 3 bft
18-05-2020	03:40-05:40	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	H Jansen	10 C, helder, geen regen, 2 bft
18-05-2020	21:30-23:30	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	18 C, helder, geen regen, 2 bft
18-06-2020	22:00-24:00	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	17 C, bewolkt, geen regen, 2 bft

4 RESULTATEN

4.1 VLEERMUIS

Waarnemingen

Tijdens de veldonderzoeken werden vrijwel alleen gewone dwergvleermuizen waargenomen. Af en toe werd een passeerden ruige dwergvleermuis gehoord. Voor de waargenomen gewone dwergvleermuizen maakt het plangebied onderdeel uit van het vaste leefgebied.

Gewone dwergvleermuis

De volgende waarnemingen werden gedaan:

- Er zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in gebouw 1. De verblijfplaatsen zijn toegankelijk via overstekende kantpannen. Vleermuizen gebruiken de ruimte in het dak en de daaraan gekoppelde ruimte in de spouwmuur als verblijfplaats. Voor de locaties van de verblijfplaatsen zie figuur 4.1 voor foto's van de verblijfplaatsen zie figuur 4.2 en 4.3;
- Er is een kraamverblijfplaats vastgesteld op de noordwestgevel van gebouw twee. De kraamverblijfplaats wordt gebruikt door 30-40 dieren. De vleermuizen maken gebruik van de spouwruijnte van het gebouw. De exacte positie van de toegang tot de verblijfplaats kon tijdens de veldonderzoeken niet precies worden vastgesteld door de slechte bereikbaarheid van de plek (water) en de aanwezigheid van opgaande bomen voor de verblijfplaats. Zie figuur 4.1 voor de positie van de verblijfplaats en figuur 4.4 voor een globale foto van de verblijfplaats;
- Er werden geen waarnemingen gedaan die er op duiden dat de verblijfplaatsen ook een paar functie hebben;
- Er zijn geen waarnemingen gedaan die er op duiden dat de bebouwing gebruikt wordt als massa winterverblijfplaats

Gebruik van het plangebied

Het plangebied en de omgeving van het plangebied wordt op de volgende wijze gebruikt door de aanwezige gewone dwergvleermuizen, zie ook figuur 4.1:

- De gebouwen functioneren als verblijfplaats. Vleermuizen gebruiken de twee objecten regelmatig (als zomerverblijfplaats en kraamverblijfplaats);
- De aanliggende watergang (noordelijk) en de daaraan grenzende bomen hebben een belangrijke functie als foerageergebied en als vliegroute. Ook de tuin van het plangebied heeft een beperkte functie als foerageergebied;
- Via de grotere groene structuur waar de watergang noordelijk van het plangebied onderdeel van uitmaakt hebben de vleermuizen die verblijfplaatsen hebben in het plangebied een uitgebreid foerageergebied tot hun beschikking. De vleermuizen kunnen onder meer foerageren rond de sportvelden van FC Rijnland en het Kweeklust park.

Figuur 4.1: Functie van het plangebied voor gewone dwergvleermuizen (bron basiskaart: maps.google.nl).

Figuur 4.2: Verblijfplaats zuidoostgevel, gebouw 1.

Figuur 4.3: Twee verblijfplaatsen zuidwestgevel, gebouw 2 (deels achter de boom).

Figuur 4.4: Globale positie kraamverblijfplaats gebouw 2.

4.2 HUISMUSSEN

Tijdens de veldonderzoeken gericht op inventarisatie van huismusverblijfplaatsen werden geen verblijfplaatsen van huismussen vastgesteld in het plangebied. Wel zijn in de woningen honderd meter zuidwestelijk van het plangebied enkele huismusverblijfplaatsen waargenomen. Gedurende de onderzoeken vertoonden de in de omgeving aanwezige huismussen geen gedrag dat er op wijst dat het plangebied een specifieke functie heeft voor huismussen. Het kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat er in het plangebied jaarrond beschermde verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn.

4.3 GIERZWALUWEN

In de directe omgeving van het plangebied zijn in het geheel geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Afgeleid aan de vliegbewegingen van de waargenomen gierzwaluwen zijn de dichtstbijzijnde aanwezige gierzwaluwverblijfplaatsen aanwezig op ongeveer 300m zuidwestelijk van het plangebied, aan de overzijde van de Rijn. In de bebouwing behorend tot het plangebied zijn zeker geen verblijfplaatsen aanwezig.

5 TOETSING

5.1 EFFECTEN

Gewone dwergvleermuis

Het is vastgesteld dat het plangebied een functie heeft voor de gewone dwergvleermuis als verblijfplaats. In de bebouwing zijn drie zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijfplaats aanwezig. Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep, slopen, zullen de verblijfplaatsen ongeschikt worden en daarmee verdwijnen. De voorgenomen ingreep heeft geen negatieve effecten op het omliggende foerageergebied. Gewone dwergvleermuizen hebben doorgaans een heel netwerk aan verblijfplaatsen waar frequent tussen gewisseld wordt. Ook bij de vleermuizen die gebruik maken van het plangebied is hier sprake van. Tijdens geen van de onderzoeken waren de vastgestelde verblijfplaatsen in gelijke mate bezet. Door dit netwerk aan verblijfplaats zijn gewone dwergvleermuizen vrij flexibel als plotseling een verblijfplaats wegvalt; er zijn nog meerdere alternatieven beschikbaar. Als tijdig mitigerende en compenserende maatregelen worden genomen zal de voorgenomen ingreep geen wezenlijke invloed hebben op het functioneren van het leefgebied van de aanwezige gewone dwergvleermuizen.

Gierzwaluwen

Het plangebied heeft geen essentiële functie binnen het leefgebied van gierzwaluwen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Wezenlijke negatieve effecten op door de Wet natuurbescherming beschermde functies van gierzwaluwen zijn niet te verwachten.

Huismussen

Het plangebied heeft geen essentiële functie binnen het leefgebied van huismussen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van huismussen aanwezig. Wezenlijke negatieve effecten op door de Wet natuurbescherming beschermde functies van huismussen zijn niet te verwachten.

5.2 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

Gewone dwergvleermuis

Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (lid 1, 2, 4) verbiedt het opzettelijk doden, verstoren en onbruikbaar maken van verblijfplaatsen van vleermuizen. Het is aangetoond dat er drie zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied. Met het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zullen deze verblijfplaatsen onbruikbaar worden. Dit is een overtreding van Wet natuurbescherming (artikel 3.5, lid 4).

Als voldoende mitigerende maatregelen worden genomen, is het niet aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, van de lokale groep (populatie) gewone dwergvleermuizen in het geding komt; het plangebied heeft slechts een functie als verblijfplaats en de voorgenomen ingreep heeft geen/nauwelijks negatieve effecten op de functie als foerageergebied. Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen kan het verlies aan verblijfplaatsen worden gecompenseerd. In de context van het plangebied is het wegvallen van een verblijfplaats van beperkte invloed. Dit door de aanwezigheid van vele geschikte gebouwen in de directe omgeving.

Gierzwaluwen

Het plangebied heeft geen essentiële functie binnen het leefgebied van gierzwaluwen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Wezenlijke negatieve effecten op door de Wet natuurbescherming beschermde functies van gierzwaluwen zijn niet te verwachten. Overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot beschermde functies van gierzwaluwen kan worden uitgesloten.

Huismussen

Het plangebied heeft geen essentiële functie binnen het leefgebied van huismussen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van huismussen aanwezig. Wezenlijke negatieve effecten op door de Wet natuurbescherming beschermde functies van huismussen zijn niet te verwachten. Overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot beschermde functies van vleermuizen kan worden uitgesloten.

6 CONCLUSIE

- In het plangebied zijn drie zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Door het uitvoeren van de voorgenomen sloopwerkzaamheden zullen deze verblijfplaatsen verdwijnen. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming;
- Door de aanwezigheid van deze verblijfplaatsen kan de bebouwing niet zonder meer gesloopt worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is een ontheffing nodig;
- Om een ontheffing te kunnen aanvragen is het noodzakelijk om een mitigatieplan/activiteitenplan op te stellen. Met een mitigatieplan en een activiteitenplan kan een ontheffing worden aangevraagd.

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

VERVOLGONDERZOEK	
Themakaart:	Projectgebied blad 1/2
Datum:	26-11-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

BIJLAGE 2

*Resultaten: Gebruiksschets van het plangebied door vleermuizen
(basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)*

VERVOLGONDERZOEK	
Themakaart:	Gebruik van het plangebied door vleermuizen blad 2/2
Datum:	12-08-2020
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

Jansen & Jansen
groenadviesbureau

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Veldijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl